

Ordningsregelverk

Fredskorpset, Helseutvekslingsprogrammet ESTHER

Ansvarlig avd./seksjon:, Fredskorpset

Programområde: 03 - Ordningen faller inn under OECD/DAC direktivenes kriterier for ODA-støtte

Kap.post(er): 160.77

Sist oppdatert: 29. januar 2014

1 Mål for tilskuddsordningen

Overordnet mål for tilskuddsordningen er å styrke utdanning og tjenestelevering i Norges samarbeidsland og på denne måten bidra til å løse den globale helsepersonellkrisen og å nå tusenårsmålene knyttet til helse. Tilskuddsordningen skal medvirke til å gjennomføre de overordnede mål for Norges samarbeid med utviklingslandene, herunder spesielt styrkede helsesystemer, bedret kvinne- og barnehelse, og redusert spredning av hiv/aids. Andre områder prioritert av helsemyndighetene i samarbeidslandene og der Norge har den kompetanse som etterspørres, vil også bli vurdert.

Herunder skal tilskuddsordningen:

1. Legge til rette for gjensidige utvekslingsprogrammer mellom samarbeidende organisasjoner, institusjoner og virksomheter innenfor helsesektoren i Norge og i utviklingsland.
2. Stimulere og legge til rette for erfaringsutveksling og læring innenfor helsesektoren, og bidra til tilbakeføring av kunnskap og erfaring til eget samfunn.

Delmål:

1. *Økt kapasitet og kompetanse i institusjoner i målgruppen*
2. *Global nettverksutvikling og økt strategisk samarbeid mellom institusjoner og individer i målgruppen*
3. *Lederopplæring, kompetansebygging og internasjonal eksponering for fredskorpsdeltakerne*
4. *Økt forståelse mellom ulike individer, institusjoner og nasjoner, brobygging og fredsbygging*

2 Målgrupper for tilskuddsordningen

1. Den direkte målgruppen for tilskuddsordningen (tilskuddsmottakere) er institusjoner innen helsesektoren (hovedsakelig helseforetak, sykehus, læringsinstitusjoner innen helsefag) i Norge og i utviklingslandene, her definert som land som er godkjent av OECD/DAC som mottakere av Official Development Assistance. Spesifikke målgrupper identifiseres i hvert enkelt prosjekt. Tilskuddsmottaker omtales også som *fredskorpspartner* eller *koordinerende partner*.

2. *Fredskorpsdeltakere* rekrutteres av partnerinstitusjonene, og kan både defineres som virkemiddel for å nå mål på institusjons- og samfunnsnivå, samtidig som de også er en målgruppe i seg selv for ordningen.
3. I den grad tilskuddsordningen nyttes til styrking av helsetjenester i utviklingslandene, vil også brukerne av disse tjenestene være å betrakte som en indirekte målgruppe, som gjennom bedret helse vil bidra til oppnåelsen av ordningens mål på nasjonalt nivå.

3 Kriterier for måloppnåelse

For at det overordnede målet med ordningen skal oppfylles, må tilskuddsmottaker oppnå resultater innen ett eller flere av delmålene. Helseutvekslingsprogrammet ESTHER retter seg spesielt mot oppfyllelse av delmål 1, men delmål 2, 3 og 4 er også relevante.

Fredskorpspartnerne forventes å oppnå resultater innen delmålene på ulike vis:

1. *Økt kapasitet og kompetanse i institusjoner i målgruppen*
På effektnivå (outcome) kan denne utvekslingen utnyttes til overføring og tilgjengeliggjøring av kunnskap og ferdigheter, overføring av teknologi, teknisk kompetanse, kulturell kompetanse, økt produksjon, bedre utforming av prosjektdokumenter, bedre språkkompetanse, nye metoder tatt i bruk, økt kunnskap hos partnerne om utvalgte felt, eller nye aktiviteter implementert hos partnerne. De konkrete mål settes av hvert partnerskap, og godkjennes av Fredskorpset ut fra en vurdering av hvordan de bidrar til å nå tilskuddsordningens mål. Fredskorpset krever at partnerne skal rapportere på effektnivå etter å ha gjennomført tre utvekslingsrunder.
2. *Global nettverksutvikling og økt strategisk samarbeid mellom institusjoner og individer i målgruppen*
Dette kan bestå i at det er etablert eller styrket nettverk over landegrensener og på tvers av kontinenter. Dette kan skje både direkte gjennom fredskorpsdeltakerne eller som et produkt av samarbeidet mellom fredskorpspartnerne mer uavhengig av deltakerne. Dette er også resultater på effektnivå som ikke forventes oppnådd før etter to-tre utvekslingsrunder.
3. *Lederopplæring, kompetansebygging og internasjonal eksponering for fredskorpsdeltakerne*
Positiv virkning på fredskorpsdeltakerne kan vises gjennom økt personlig kompetanse (ferdigheter, språk, faglig innsikt), bedre selvtillit, positiv karriereutvikling eller ved at tidligere deltakere får økt ansvar eller lederroller etter utveksling. Det er også her snakk om effekter på lengre sikt som kan registreres via oppfølging og systematisering av hva som skjer med deltakerne etter hjemkomst.
4. *Økt forståelse mellom ulike individer, institusjoner og nasjoner, brobygging og fredsbygging*
Dette kan vises gjennom økt kontakt og samhandling, nye internasjonale kontaktmønstre mellom individer og institusjoner, utvikling av samarbeidsrelasjoner utenom eller i kjølvannet av selve fredskorpsutvekslingen, eller på samfunnsnivå i

form av måling av mer positive holdninger til mennesker fra fremmede stater, kulturer og religioner. Dette er å betrakte som videre samfunnseffekter (impact) og det forventes derfor ikke at partnerne nødvendigvis rapporterer på dette resultatområdet.

Rapportering på måloppnåelse

Den enkelte fredskorpspartner mottar deltakere på utveksling og får hjem deltakere som har vært på utveksling og har med ny kunnskap og inspirasjon hjem. Det mest elementære rapportnivået er å beskrive selve utvekslingen og deltakernes aktiviteter og arbeidsoppgaver. Alle partnere må rapportere på dette nivået (output) etter hver utvekslingsrunde. Etter hver samarbeidsavtale skal det rapporteres på outcome nivå. Partnere skal rapportere både på planlagte og ikke-planlagte resultater, etter mal som er tilgjengelig på www.fredskorpset.no

4 Tildelingskriterier

Tiltakets formål må være i samsvar med målsettingene for ordningen, jf. punkt 1. Tilskudd under ordningen skal være i tråd med OECD/DAC-direktivenes kriterier for ODA-støtte.

Potensielle tilskuddsmottakere

Potensielle tilskuddsmottakere er organisasjoner, institusjoner, bedrifter og virksomheter i Norge og i de utviklingslandene (DAC-land) som er relevante for oppnåelse av ordningens mål.

Krav til søker/søknad

1. Tilskuddsmottaker må være registrert som egen juridisk enhet, skal ha minst fem heltids ansatte og ha sikker finansiering.
2. Fredskorpset gjør en risikovurdering av samtlige søkere før eventuell tildeling av støtte.
3. Søknaden må være basert på Fredskorpsets maler for avtaler med vedlegg. Disse er tilgjengelig på www.fredskorpset.no.
4. Samarbeidet i partnerskapet må legges opp på en slik måte at alle partnere er involvert i og har eierskap til prosjektet, og må gjenspeile Fredskorpsets verdier om gjensidighet og likeverd.
5. Institusjonene som er involvert i partnerskapet må vise at de har et aktivt ønske om å lære på institusjonelt nivå.
6. Beskrivelsen av prosjektet må være gjennomarbeidet. Målsettingene, slik de er beskrevet i det enkelte prosjekt, må være konkrete og realistiske.
7. Hensyn som anti-korrupsjon, likestilling, miljø og sårbarhet for klimaet skal ivaretas i alle tiltak. Tilskuddsmottaker skal identifisere mulige negative virkninger for disse

hensyn og søke å motvirke dem. Videre skal positive komponenter som fremmer disse hensyn søkes tatt med.

8. Lengden på deltakernes uteopphold skal normalt være 12 måneder, inkludert forberedelseskurset på to uker i regi av Fredskorpset. I enkelte tilfeller kan opphold på seks eller 18 måneder godkjennes. I tillegg kommer en måned med etterarbeid etter hjemkomst.
9. Fredskorpset skal generelt ha en ung profil. Dersom det foreslås deltakere over 35 år, må disse godkjennes av Fredskorpset. Partnerne må sannsynliggjøre at de kan rekruttere deltakere som ivaretar en slik aldersprofil. Innen helseutvekslingsprogrammet kan det utvises en viss grad av fleksibilitet mht. alder. Partnerne må bidra til å sikre en jevn kjønnsfordeling på deltakerne.
10. Et partnerskap kan få støtte til inntil 12 utvekslingsrunder (fire samarbeidsavtaler á tre runder). For inngåelse av ny samarbeidsavtale må partnerskapet kunne dokumentere resultater på outcome nivå. Partnerskapet må ha vist at de har styrt prosjektet godt både finansielt og administrativt, og at de har hatt en tilfredsstillende oppfølging av deltakerne før ny rundeavtale innvilges.

Tilskudd gis i henhold til ”*Budget Guidelines - Round 1/2/3*” for de ulike programmene. Disse er tilgjengelig på www.fredskorpset.no.

Tiltak som støttes under ordningen

Institusjoner i Norge og i sør kan få støtte til:

1. Forundersøkelse, for å utrede muligheten for utveksling av personell mellom institusjoner.
2. Samarbeidsavtale og rundeavtale om utveksling av personell mellom institusjoner.

Prioritering

Prioriterte sektorer/fagområder i nord-sør-programmet er helse, miljø, klima og næringsutvikling. Dette er i henhold til Fredskorpsets programstrategi som ble vedtatt i desember 2011. Fredskorpset skal sikre at minst 50% av støtten går til ”minst utviklede land” (MUL). Fredskorpset har en liste over prioriterte land. Det søkes også å oppnå geografisk spredning av prosjekter i Norge.

Innenfor rammen av tilgjengelige midler prioriteres norske samarbeidsland i Afrika, samt land der Norge har spesielt fokus på helsesamarbeid. Det søkes også å oppnå geografisk spredning av prosjekter i Norge.

5 Kunngjøring

Ordningen kunngjøres gjennom publisering av retningslinjer og søknadsskjema på www.fredskorpset.no.

Informasjon om ordningen med lenke til Fredskorpset finnes også på www.regjeringen.no/ud

6 Oppfølging og kontroll

Oppfølging og kontroll skal skje i henhold til retningslinjer for tilskuddsforvaltning som anvist av Fredskorpset.

Fredskorpset praktiserer nulltoleranse i forhold til økonomiske misligheter. Begrunnet mistanke om økonomiske misligheter vil uten ugrunnet opphold rapporteres og følges opp i tråd med de til enhver tid gjeldende retningslinjer for håndtering av mistanke om økonomiske misligheter for utenriktjenesten og Fredskorpsets egne retningslinjer. Overføringer vil, dersom det er aktuelt, bli vurdert stanset inntil saken er utredet. Midler som er dokumentert misligholdt, skal tilbakebetales. Spørsmålet om straffeforfølgning vil også vurderes.

Forundersøkelser

En forundersøkelse er utredning av muligheten for utveksling mellom partnere og planleggingen av et prosjekt.

1. Søker må bruke mal for søknad fra www.fredskorpset.no.
2. Fredskorpset vurderer søknad på bakgrunn av tildelingskriterier (kap. 4).
3. Fredskorpset møter partnerne i forundersøkelsen, og kan være rådgiver under prosessen. I forundersøkelsen innkaller Fredskorpset partnerne til et obligatorisk introduksjonsseminar.
4. Tilsagn eller avslag på søknad begrunnes i brev. Ved tilsagn får søker utbetalt 60% av tilskuddsbeløpet etter å ha akseptert vilkårene i tilskuddsbrevet.
5. Vedtak under denne ordningen regnes som enkeltvedtak og kan påklages i henhold til forvaltningslovens kapittel VI. Utenriksdepartementet er klageinstans.
6. De siste 40% av tilskuddsbeløpet (justert for faktisk forbruk) utbetales når forundersøkelsen er gjennomført og rapport med prosjektregnskap er mottatt. For tilskudd under 100.000 NOK, kreves kun regnskapsrapport attestert/bekreftet av økonomiansvarlig. For tilskudd over 100.000 NOK, kreves revidert prosjektregnskap.
7. Dersom forundersøkelsen ikke gjennomføres, må tilskuddsmottaker betale tilbake mottatt beløp i sin helhet.

Samarbeidsavtaler

En samarbeidsavtale er en avtale om utveksling av personell.

1. Søker må bruke mal for avtaledokumenter fra www.fredskorpset.no, se også "*Budget Guidelines - Round 1/2/3*".
2. Partnerskapet velger en koordinerende partner som representerer partnerskapet vis-a-vis Fredskorpset, undertegner samarbeidsavtalen på vegne av partnerskapet og generelt administrerer prosjektet, inkludert å ha ansvar for planlegging, budsjettering,

gjennomføring, regnskap, rapportering og revisjon, herunder intern monitorering og kontroll.

3. For at samarbeidsavtale skal kunne inngås, må partneravtale være inngått mellom partnerne i løpet av forundersøkelsesprosessen (for nye partnere), på partnernemøte eller i annen form for dialog mellom partnerne (for videreføring med ny runde med samarbeidsavtale for eksisterende partnere).
4. I tillegg til deltakerrelaterte utgifter kan det søkes støtte til administrasjon av prosjektet (se "*Budget Guidelines - Round 1/2/3*").
5. Fredskorpset vurderer søknad på bakgrunn av tildelingskriterier (kap. 4).
6. Ved avslag sender Fredskorpset avslagsbrev med begrunnelse og opplysning om klagerett etter forvaltningsloven. Utenriksdepartementet er klageinstans.
7. Ved godkjenning av søknad utarbeider Fredskorpset samarbeidsavtale som underskrives av partene.
8. Vedtak under denne ordningen regnes som enkeltvedtak og kan påklages i henhold til forvaltningslovens kapittel VI. Utenriksdepartementet er klageinstans.
9. I avtalen ligger en samlet oversikt over beregnet antall deltakere pr. utvekslingsrunde med tilsvarende estimert budsjett. Dersom partnerne ikke rekrutterer det antallet deltakere som det er gjort avtale om, reduserer Fredskorpset tilskuddsbeløpet tilsvarende de kostnadene partner da sparer.
10. Fredskorpset foretar en midtveis gjennomgang med partnerskapet i runde 2 i hver samarbeidsavtale, og vurderer der prosjektets framdrift. Partnerskapet, i samråd med Fredskorpset, bestemmer hvor dette partnernemøtet skal foregå når samarbeidsavtalen inngås. Det kan foretas besøk til utvalgte partnere for gjennomganger av deltakerforhold, stikkprøver av regnskapsføring/økonomioppfølging mv.
11. Partnerne rapporterer etter endt utvekslingsrunde. Fredskorpset krever da narrativ sluttrapport og regnskapsrapport etter mal fra Fredskorpsets nettside samt revisjonsberetning.
12. Tilskuddsmottaker informeres skriftlig om at sluttrapporten er godkjent og at avtalen anses avsluttet. Dersom tilskuddsmottaker ikke har brukt alle midlene eller deler av midlene er brukt på et formål som ikke kan godkjennes, skal tilskuddsmottaker returnere beløpet innen en angitt frist.
13. Dersom tilskuddsmottaker avviker fra avtalen på en uakseptabel måte, ved for eksempel å ikke rapportere innen akseptabel tid, vil Fredskorpset enten kunne utsette utbetalinger til forholdene er brakt i orden eller eventuelt terminere samarbeidsavtalen.

Rundeavtaler

En rundeavtale er en avtale om utveksling av personell, basert på inngått samarbeidsavtale. Det inngås normalt tre rundeavtaler pr. samarbeidsavtale. For rundeavtaler gjelder samme bestemmelser som for samarbeidsavtaler, med unntak av to punkter:

1. For at rundeavtale skal kunne inngås, må samarbeidsavtale være inngått mellom partene (jf. punkt 3 ovenfor).
2. I avtalen ligger et detaljert budsjett og en overføringsplan med tre-fire utbetalinger samt en oversikt over planlagte aktiviteter og forpliktelser (jf. punkt 9 ovenfor).

7 Evaluering av tilskuddsordningen

Norad har ansvaret for å planlegge og gjennomføre uavhengige evalueringer av aktiviteter finansiert over det norske utviklingsbudsjettet. Evalueringer kan gjennomføres av deler eller hele ordningen, eller av tverrgående tema/mål/land som dekker flere tilskuddsordninger. Fredskorpset vil i tillegg kunne initiere egne evalueringer.